

ПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ ОТ БОГАТА КУЛТУРНА СЪКРОВИЩНИЦА

Разговор с главния редактор на издателство

„Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ Анелия Горанова

Ваня Спасова

Специалност Книгоиздаване на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

✧ Г-жо Горанова, съвсем наскоро Народна библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отпразнува 125-годишнината от създаването си. Какво бихте казали по този повод?

– Днешната Народна библиотека заслужено носи името на славянските просветители Кирил и Методий. Тя е един от първите културни институти у нас след отхвърляне на турското иго, когато започва изграждането на новата българска държава. Основана и открита през 1879-79 г., Софийската публична библиотека на 5 юни 1879 г. се превръща в държавно учреждение под името Българска народна библиотека в София.

✧ Кога точно започва нейната издателска дейност?

– Към печатни издания библиотеката пристъпва едва през осемнадесетата година от основаването си, а именно през 1897 г., когато тя издава т.н. „Отчет на Софийската народна библиотека за през 1896 г.“ и „Библиографически бюлетин на книги, списания и вестници“, постъпили в библиотеката през същата година. По-късно преминава към реализация на текущи периодични издания, информационни бюлетени, препоръчителни и специални библиографии, които осигуряват възможности за цялостни проучвания във всички области на знанието. По този начин тя подпомага и насочва дейността на библиотекарите в цялата страна. Издадени са също и едни от на-важните документи от нашето Възраждане, съхранявани в архивните ѝ фондове.

✧ Каква е целта на печатната ви продукция?

– Нашите издания разкриват богатството на фондовете на най-големия културен институт в България, както и книжовната памет на нацията, научните изследвания в областта на ръкописно-документалното наследство – и българско, и чуждо, също и постиженията на библиотечната теория и практика. Цялата издателска дейност на библиотеката се базира на основните ѝ функции на национален методичен център за всички библиотеки в страната и на научен институт по библиотекознание, библиография и книгознание.

✧ Бихте ли посочили някои по-важни издания?

– Приоритетна задача е подготовката и издаването на Националната библиография – текуща и ретроспективна. Чрез нея се представя пълна картина на издадената вече книжовна продукция, като по този начин се посочва приносът на всеки народ в световната културна съкровищница. Тя е справочник от първа величина, еднакво необходима както за научноизследователска, така и за справочно-библиографска работа. Друго важно периодично издание е сп. „Библиотека“, чиято цел е всеотрасно да отразява проблемите и задачите на библиотечното дело като цяло и дейността на

централните и общообразователните библиотеки. То е единственото в страната списание за библиотечна теория и практика. За него библиотеката поддържа и страница в Интернет.

❖ **Г-жо Горанова, разкажете нещо за вашите електронни книги?**

– През 1994 г. в резултат на сътрудничеството между библиотеката и старозагорската фирма „Политроникс“ бяха подготвени първите две електронни издания – „Уникални балкански ръкописи. Българската писмена култура в контекста на балканската“ и „Свещеният Коран“. Те са част от програмата „Културни паметници и мултимедия“.

❖ **Каква идея е залегнала в тяхното създаване?**

– Чрез тези мултимедийни дискове са поставени на едно ниво две писмени култури, които са съжителствали много близко, без обаче да се смесват и без особено много да си влияят. Тяхното специално съвместно съществуване в един ареал е доказателство, че нито една култура не може да унищожи другата или да я постави в подчинено положение.

❖ **От какво бе мотивиран изборът ви по отношение на издаването им на електронен носител?**

– По този начин се дава възможност на наши и чуждестранни учени, колкото и далеч да са от Народната библиотека, да получат достъп до уникалните писмени паметници, съхранявани в нея, посредством възможностите на съвременния електронен вариант на книгата. Неговото предимство е, че той е по-лесно достъпен за широк кръг потребители от цял свят. Друг мултимедийен диск беше подготвен по случай 125-годишнината от създаването на библиотеката – „Пътеводител по колекциите на Националната библиотека на България“. В него е представена цялата нейна история, функции, задачи и фондове.

❖ **Как бихте обобщили значението на вашата съвременна издателска дейност в културно-информационното пространство в страната и извън нея?**

– Издателската ни политика е строго специфична. Тя е свързана с научната дейност и разработки на нашите специалисти. Печатната ни продукция се характеризира с голямо разнообразие – и тематично, и по видове документи. Библиотеката издава описи, каталози, монографии, библиографски указатели, справочници, книги, периодични издания и много други. Една част от тази нейна дейност е насочена към разкриване на фондовете ѝ, и по-специално – Ръкописно-документалния център, Български исторически архив и Ориенталския отдел, където се съхраняват ценни документи, свързани с българската история. Една от важните ѝ задачи като издателски център е да ги направи достояние на широк кръг читатели, популяризирайки по този начин книжовната памет на нацията.

❖ **Г-жо Горанова, разкажете накратко за трудностите, с които се сблъсквате при реализирането на печатната продукция!**

– Проблемите са много. На първо място – липсата на финансови средства. От друга страна – характерът на нашите издания. Читателската аудитория обхваща тесен кръг от специалисти, научни работници и изследователи в областта на библиотечното дело, библиографията и книгознанието основно. Пазарът за такъв вид издания е силно стеснен и това налага използването на гъвкави решения и специална политика при реализацията им. От друга страна, изоставяме и с обновяването на компютърната техника, но във връзка с честването на 125-годишнината ни, ръководството успя да осъществи голям проект за нейната подмяна.

❖ **Какъв вид реклама използвате?**

– Участваме в различни изложения и панаири на книгата в НДК, изпращаме рекламни материали до потенциални потребители – читалища, библиотека, институции... Широко използваме и само-рекламата чрез собствената ни печатна продукция.

❖ **Кои са най-новите ви издания?**

– През 2003 г. Бяха издадени „Публиката в България за Балканите. 1985 – 2001“ – библиографски указател; „Паисий Хилендарски“ – анотиран библиографски указател; втори том на библиографията „Иван Вазов – 1872 – 1905“, както и първи том на „Бележки на българските книжовници X – XVIII век“ за периода X – XV век.

❖ **Какво планирате да издадете тази година?**

– Предстоят да излязат от печат две много ценни книги – „Приписки на българските книжовници. Т. 2. XVI – XVIII век“ и „Речник на църковнославянския език. Т. 2. П-Я“, както и едно интересно издание, подготвено от наши научни работници от отдел Български исторически архив – „Политическото верую на македонците“, а също и библиография на Емил Коралов, изработена в Справочен отдел на библиотеката.

❖ **В заключение какво бихте пожелали на издателството на Народна библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и на неговите читатели?**

– Пожелавам по-голяма като обем продукция, още по-качествени издания, по-широко разпространение, увеличаване на читателската аудитория! Повече новаторство и повече успехи! И накрая, но не на последно място, пожелавам разширяване на контактите на Народната библиотека по отношение на книгообменните връзки в страната и в чужбина.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ РАЛИЦА ПЕТРОВА

III курс – Книгоиздаване, катедра „Библиотекознание, масови комуникации“ при Филологически факултет на ВТУ „св. св. Кирил и Методий“, с нейни творби

